

МЕДИЕН МОНИТОРИНГ НА ИНФОРМАЦИЯТА ЗА КОНФЕРЕНЦИЯТА

<https://www.bta.bg/bg/news/economy/787141-institutat-za-ikonomicheski-izsledvaniya-pri-ban-otbelyazva-75-godishninata-si-s>

Институтът за икономически изследвания при БАН отбелязва 75-годишнината си с научна конференция за европейската интеграция, конвергенция и кохезия

[Ивона Величкова](#)

БТА, София (25 ноември 2024) Институтът за икономически изследвания (ИИИ) при Българската академия на науките (БАН) организира юбилейна научна конференция на тема: „Икономическо развитие и политики: реалност и перспективи. Европейска интеграция, конвергенция и кохезия“, съблича организаторите. Събитието, посветено на 75-ата годишнина от създаването на Института се провежда в сградата на ИИИ. На снимката: директорът на Института за икономически изследвания при БАН Ирена Зарева - Зафирова. Снимка: Христо Касабов/БТА (БТ)
София, 25.11.2024 10:07 (БТА)

Институтът за икономически изследвания (ИИИ) при Българската академия на науките (БАН) провежда днес юбилейна научна конференция на тема "Икономическо развитие и политики: реалност и перспективи. Европейска интеграция, конвергенция и кохезия". Събитието е посветено на 75-ата годишнина от създаването на Института.

Директорът на ИИИ проф. Ирена Зарева-Зафирова изрази своето задоволство, че в рамките на днешния ден обсъждат важни за икономиката и обществото ни проблеми, свързани с европейската интеграция, конвергенция и кохезия, както и че заедно търсят по-ефективни и навременни решения не само на настоящите проблеми, но и на предизвикателствата оттук нататък, пред които ще се изправим.

Проф. Зафирова припомни, че още от предприсъединителния период в института се обръща специално внимание на въпросите, свързани с интеграцията на България в Европейския съюз (ЕС). "Тази проблематика е сред приоритетите на научноизследователската дейност на ИИИ с оглед нейната голяма значимост в национален и европейски план", посочи тя, допълвайки, че през последните години в института са били разработени и публикувани редица проекти, свързани с въпросите на икономическия растеж и конвергенцията в ЕС, еврозоната и икономическите перспективи пред България, влиянието на промените на единния пазар на ЕС върху българската икономика и много други.

Директорът на ИИИ постави акцент върху анализ на ефектите на българската икономика и гражданите от присъединяването към Шенгенското пространство и еврозоната от тази година, резултатите и данните от който са били използвани при разработването на становища на Европейския икономически съвет.

Институтът продължава изследванията си по въпросите, свързани с интеграцията на България в ЕС, като част от резултатите ще бъдат представени на днешната конференция, каза проф. Зафирова. По думите ѝ преодоляването на проблемите в европейската интеграция изисква обединяване на усилията и опита на администрацията, академичната сфера и бизнеса за намиране на адекватни решения за ускоряване и успешно приключване на процесите на интеграция, конвергенция и кохезия.

<https://www.bta.bg/bg/news/economy/787170-pokupatelnata-sposobnost-na-balgarite-raste-no-ne-dostatachno-barzo-smyata-iko>

Покупателната способност на българите расте, но не достатъчно бързо, смята икономистът от БАН проф. Росица Рангелова

[Камелия Цветанова](#)

БТА, София (25 ноември 2024) Институтът за икономически изследвания (ИИИ) при Българската академия на науките (БАН) организира юбилейна научна конференция на тема: „Икономическо развитие и политики: реалност и перспективи. Европейска интеграция, конвергенция и кохезия“, съблича организаторите. Събитието, посветено на 75-ата годишнина от създаването на Института се провежда в сградата на ИИИ. На снимката: Росица Рангелова от Института за икономически изследвания при БАН. Снимка: Христо Касабов/БТА (БТ)

София, 25.11.2024 10:52 (БТА)

Покупателната способност на българите расте, но не достатъчно бързо, смята проф. Росица Рангелова от Института за икономически изследвания (ИИИ) при Българската академия на науките (БАН). Тя изнесе доклад на тема "Концепции за конвергенция, сближаване и интеграция и реалностите в икономическото развитие на Европейския съюз" по време на юбилейна [научна конференция на тема "Икономическо развитие и политики: реалност и перспективи. Европейска интеграция, конвергенция и кохезия"](#). Събитието е посветено на 75-ата годишнина от създаването на ИИИ.

Проф. Рангелова цитира данни, според които брутният вътрешен продукт (БВП) на човек от населението в стандарти на покупателната способност в еврозоната намалява от 110 до 104 в периода 2008 до 2023 г.

В Чехия, Естония, Румъния, Унгария, Хърватия, Словакия, Латвия и България обаче индексите растат, което означава, че върви процес на конвергенция, каза тя.

В България БВП на човек по стандарт на покупателна способност от 43 се покачва до 64 през 2023 г., но това не е достатъчно бързо, смята икономистът.

Според нея в Европейския съюз се наблюдава конвергенция, която се поражда от по-бърз икономически растеж в нискодоходните страни.

Проф. Рангелова посочи още в доклада си, че не може да се твърди, че приемането на еврото подобряват конвергенцията в Съюза.

<https://debati.bg/institutat-za-ikonomicheski-izsledvaniya-pri-ban-otbelyazva-75-godishninata-si-s-nauchna-konferenciya-za-evropejskata-integraciya-konvergenciya-i-koheziya/>

Институтът за икономически изследвания при БАН отбелязва 75-годишнината си с научна конференция за европейската интеграция, конвергенция и кохезия

от

[Екип на ДЕБАТИ.БГ](#) - 25.11.2024, 10:10

Днес Институтът за икономически изследвания (ИИИ) при Българската академия на науките (БАН) организира юбилейна научна конференция на тема „Икономическо развитие и политики: реалност и бъдеще. Европейска интеграция, конвергенция и кохезия“. Събитието отбелязва 75-годишната история на Института.

Проф. Ирена Зарева-Зафирова, директор на ИИИ, изрази удовлетворение от факта, че днешният ден е посветен на важни въпроси, свързани с икономиката и обществото, като европейска интеграция, конвергенция и кохезия. Тя подчерта, че участниците заедно търсят ефективни решения за текущите проблеми и за бъдещите предизвикателства, пред които сме изправени.

Професор Зафирова припомни, че института е обърнал специално внимание на въпросите относно интеграцията на България в Европейския съюз (ЕС) още от периода на подготовка за присъединяване. „Тази тематика е важна част от научните изследвания на ИИИ, тъй като има голямо значение както за националната, така и за

европейската перспектива,” сподели тя. Тя добави, че през последните години институтът е разработил множество проекти, свързани с икономическия растеж, конвергенцията в ЕС, еврозоната и икономическите перспективи за България, засягайки влиянието на промените в единния пазар на ЕС върху българската икономика и много други аспекти.

Директорът на ИИИ акцентира на анализа на икономическите ефекти за България и нейните граждани от присъединяването към Шенген и еврозоната, като данните от този анализ са били използвани при подготовката на становища за Европейския икономически съвет.

ИИИ продължава своите изследвания по въпросите на интеграцията на България в ЕС, като част от резултатите ще бъдат представени по време на конференцията, каза проф. Зафирова. Според нея, решаването на проблемите в европейската интеграция изисква комбиниране на усилията и опитите на администрацията, академичната общност и бизнеса за намиране на адекватни решения за ускоряване и успешно завършване на интеграционните, конвергентни и кохезионни процеси.

<https://3e-news.net/bg/a/view/57457/ikonomistite-na-ban-konvergencijata-v-es-porajda-po-byrz-ikonomicheski-rastej-v-niskodohodnite-dyrjavi>

Икономистите на БАН: Конвергенцията в ЕС поражда по-бърз икономически растеж в нискодоходните държави

[Икономика](#) / [България](#) 13:59 ч. [3E news](#) 23

Източник: Икономически институт на БАН.

В Европейския съюз се наблюдава конвергенция, която се поражда от по-бърз икономически растеж в нискодоходните държави. За България този растеж не е достатъчен – стана ясно при откриване на юбилейната научна конференция на тема: „Икономическо развитие и политики: реалност и перспективи. Европейска интеграция, конвергенция и кохезия“.

Форумът се организира по повод 75-годишнината от създаването на Института за икономически изследвания при БАН и в него участват експерти от 3 научни института, преподаватели и докторанти от 8 висши училища в страната, както и учени от Румъния, Полша, Грузия, Литва, Германия, Великобритания и Франция. Той бе открит от проф. д-р Ирена Зарева – Директор на ИИИ. В приветственото си слово тя заяви, че учените обръщат внимание на въпросите на интеграцията на България в ЕС още от предприєдинителния период, като проблематиката е сред приоритетите на научноизследователската дейност на учените от ИИИ с оглед нейната голяма значимост в национален и европейски план.

Преодоляването на проблемите пред европейската интеграция изисква обединяване на усилията и опита на администрацията, академичната сфера и бизнеса за намиране на адекватни решения за ускоряването и успешното протичане на процесите на интеграция, конвергенция и кохезия, посочи още проф. Зарева.

Дискусиите в научната конференция са организирани в 5 панела като пленарният доклад „Концепции за конвергенция, сближаване и интеграция и реалностите в икономическото развитие на Европейския съюз“ бе изнесен от проф. д.ик.н. Росица Рангелова от ИИИ. Представяйки научните теории и подходи за изследване на трите процеса във фокуса на конференцията, тя посочи, че връзката между конвергенция и макроикономически дисбаланси не е еднозначна и не води непременно до засилване на реалната конвергенция.

По думите ѝ европейската политика приоритетно отдава внимание на клубна конвергенция, най-вече в рамките на еврозоната. Не може да се твърди, че приемането на еврото благоприятства тенденциите за конвергенция. Ясно се очертават процесите на дивергенция между страните от еврозоната, посочи още проф. Рангелова.

По отношение на икономическата интеграция тя заяви, че ползите от нея са от поголемия мащаб, вътрешната ефективност и стабилност както за икономиката на ЕС като цяло, така и за отделните държави в него. Това предлага възможности за стабилност, по-висок икономически растеж и по-голяма заетост, каза проф. Рангелова.

Икономистите на БАН: Конвергенцията в ЕС поражда по-бърз икономически растеж в нискодоходните държави

понеделник, 25 ноември 2024 | Категории: [Човек и общество](#) | Етикети: [Институт за икономически изследвания](#)

В Европейския съюз се наблюдава конвергенция, която се поражда от по-бърз икономически растеж в нискодоходните държави. За България този растеж не е достатъчен – стана ясно при откриване на юбилейната научна конференция на тема: „Икономическо развитие и политики: реалност и перспективи. Европейска интеграция, конвергенция и кохезия“.

Форумът се организира по повод 75-годишнината от създаването на Института за икономически изследвания при БАН (ИИИ) и в него участват експерти от 3 научни института, преподаватели и докторанти от 8 висши училища в страната, както и учени от Румъния, Полша, Грузия, Литва, Германия, Великобритания и Франция. Той бе открит от проф. д-р Ирена Зарева – директор на ИИИ. В приветственото си слово тя заяви, че учените обръщат внимание на въпросите на интеграцията на България в ЕС още от предприсъединителния период, като проблематиката е сред приоритетите на научноизследователската дейност на учените от ИИИ с оглед нейната голяма значимост в национален и европейски план.

Преодоляването на проблемите пред европейската интеграция изисква обединяване на усилията и опита на администрацията, академичната сфера и бизнеса за намиране на адекватни решения за ускоряването и успешното протичане на процесите на интеграция, конвергенция и кохезия, посочи още проф. Зарева.

Дискусиите в научната конференция са организирани в 5 панела като пленарният доклад „Концепции за конвергенция, сближаване и интеграция и реалностите в

икономическото развитие на Европейския съюз“ бе изнесен от проф. д.ик.н. Росица Рангелова от ИИИ. Представяйки научните теории и подходи за изследване на трите процеса във фокуса на конференцията, тя посочи, че връзката между конвергенция и макроикономически дисбаланси не е еднозначна и не води непременно до засилване на

реалната конвергенция.

По думите ѝ европейската политика приоритетно отдава внимание на клубна конвергенция, най-вече в рамките на еврозоната. Не може да се твърди, че приемането на еврото благоприятства тенденциите за конвергенция. Ясно се очертават процесите на дивергенция между страните от еврозоната, посочи още проф. Рангелова.

По отношение на икономическата интеграция тя заяви, че ползите от нея са от по-големия мащаб, вътрешната ефективност и стабилност както за икономиката на ЕС като цяло, така и за отделните държави в него. Това предлага възможности за стабилност, по-висок икономически растеж и по-голяма заетост, каза проф. Рангелова.

<https://novini247.com/novini/v-evropeyskiya-sayuz-se-nablyudava-konvergentsiya-koyato-se-porajda-ot%C2%A08546279.html>

2024-11-25 | 15:02:48

Икономистите на БАН: Конвергенцията в ЕС поражда по-бърз икономически растеж в нискодоходните държави

В Европейския съюз се следи конвергенция, която се поражда от по-бърз стопански напредък в нискодоходните страни. За България този напредък не е задоволителен – стана ясно при разкриване на юбилейната научна конференция на тематика: „Икономическо развиване и политики: действителност и вероятности. Европейска интеграция, конвергенция и кохезия“.

Форумът се провежда във връзка 75-годишнината от основаването на Института за стопански проучвания при Българска академия на науките и в него вземат участие специалисти от 3 научни института, преподаватели и докторанти от 8 висши учебни заведения в страната, както и учени от Румъния, Полша, Грузия, Литва, Германия, Англия и Франция. Той бе открит от проф. доктор Ирена Зарева – Директор на ИИИ. В

приветственото си слово тя съобщи, че учените обръщат внимание на въпросите на интеграцията на България в Европейски Съюз още от предприсъединителния интервал, като проблематиката е измежду целите на научноизследователската активност на учените от ИИИ с оглед нейната огромна значителност в народен и европейски проект.

Преодоляването на проблемите пред европейската интеграция изисква сливане на напъните и опита на администрацията, академичната сфера и бизнеса за намиране на съответни решения за ускоряването и сполучливото протичане на процесите на интеграция, конвергенция и кохезия, уточни още проф. Зарева.

Дискусиите в научната конференция са проведени в 5 панела като пленарният отчет „Концепции за конвергенция, доближаване и интеграция и действителностите в икономическото развиване на Европейския съюз“ бе изнесен от проф. д.ик.н. Росица Рангелова от ИИИ. Представяйки научните теории и подходи за проучване на трите процеса във фокуса на конференцията, тя уточни, че връзката сред конвергенция и макроикономически несъответствия не е еднопосочна и не води безусловно до усиление на действителната конвергенция. По думите ѝ европейската политика предпочитано отдава внимание на клубна конвергенция, най-много в границите на еврозоната.

Не може да се твърди, че приемането на еврото благоприятства трендовете за конвергенция. Ясно се обрисуват процесите на дивергенция сред страните от еврозоната, уточни още проф. Рангелова. По отношение на икономическата интеграция тя съобщи, че изгодите от нея са от по-големия мащаб, вътрешната успеваемост и непоклатимост както за стопанската система на Европейски Съюз като цяло, по този начин и за обособените страни в него. Това предлага благоприятни условия за непоклатимост, по-висок стопански напредък и по-голяма претовареност, сподели проф. Рангелова.

Икономисти от БАН и Румънската академия изнесоха доклади за предизвикателствата и политиките за европейска интеграция на конференция в София

Делян Петришки

Юбилейна конференция "Икономическо развитие и политики: реалности и перспективи. Европейска интеграция, конвергенция и кохезия" се провежда в Института за икономически изследвания при БАН, по случай 75 години от основаването на института. Снимка: Делян Петришки/БТА

София, 25.11.2024 15:57 (БТА)

Икономисти от Института за икономически изследвания (ИИИ) при Българската академия на науките (БАН) и Румънската академия (РА) изнесоха доклади за предизвикателствата и политиките за европейска интеграция в юбилейна научна конференция "Икономическо развитие и политики: реалности и перспективи. Европейска интеграция, конвергенция и кохезия", посветена на 75-годишнината на Института за икономически изследвания.

Първия доклад представи проф. Даниела Бобева от БАН на тема "Защо номиналната конвергенция не произвежда реална конвергенция". Сравнявайки динамиката в критериите за номиналната конвергенция на България, Чехия, Унгария, Румъния, Полша и Швеция за последното над едно десетилетие, икономистът направи извода, че България е страната сред групата изучавани държави извън еврозоната, която има най-дългата история на покриване на номиналните критерии за конвергенция, но е и най-лошо представящата се по показателите за реално сближаване. От друга страна Румъния е лидер по критериите за реална конвергенция, макар да е най-долу в класация по номинална конвергенция.

Проф. Татяна Хубенова - Делисивкова от БАН представи втория доклад на тема "Кохезионна политика на ЕС: проблемите на нейната реформа и предизвикателствата пред българската икономика". Тя посочи, че ЕС днес се намира на кръстопът по

отношение на един съществен, по думите ѝ въпрос, а именно, че много от политическите мерки в Общността днес са квазифискални, стремящи се към подобряване на фискалния капацитет на ЕС. Такъв важен инструмент е Механизмът за възстановяване и устойчивост, по който България изостава и е налице риск, според икономиста, да загуби предвидени за нея безвъзмездни, а не както и при други страни заемни средства. По думите ѝ страната се представя разочаровашо в изпълнението на вече планираното в нейния Национален план за възстановяване и устойчивост. Проф. Хубенова посочи, че България е сред най-заинтересованите страни от дебата какво предстои след 2026 година, когато изтича въздействието на инструмента. В доклада си тя повдигна и въпроса колко полезен целево е новият подход в кохезионната политика и фондове на ЕС в сега действащата многогодишна финансова рамка.

Третият доклад за "Европейски стратегии за подобряване на конкурентоспособността на индустриалното производство на ЕС и предизвикателствата в пост пандемичния кризисен период" беше на проф. Искра Христова-Балканска от БАН. Водещите заключения в него бяха следните: европейските компании продължават да имат проблеми и недостиг при производството на значими компоненти за електронната индустрия (като производството на микрочипове) и за автомобилната индустрия; европейските компании са задължени да се придържат към стандартите за устойчивост, както и да надграждат технологичните си "двигатели" и умения за подобряване на своята конкурентоспособност. Проф. Балканска смята, че са нужни масивни инвестиции за финансиране на образователни и изследователски дейности, които са основата на Новата индустриална политика.

Д-р Звезделина Желязкова представи пред аудиторията доклад за "Новата европейска фискална рамка - в търсене на баланс между устойчивите публични финанси и публични инвестиции", с изричното условие, че изводите в него са нейни лични и те почиват на изцяло публични данни. Налице са редица технически проблеми и неясноти при новата фискална рамка, при която е открит въпросът дали ще успее да привлече повече инвестиции, беше водещият извод в доклада на д-р Желязкова.

Следващите два научни доклада бяха посветени на кръговата икономика в ЕС. Първият от тях беше на доцент Яна Палъова от БАН на тема "Фискални стимули за прилагането на кръгова икономика в ЕС", а вторият на проф. Вирджиния Желязкова, доктор на науките за "Кръговата икономика в страните членки на ЕС - сближават ли се те или се отдалечават". В изследването си икономистът уточни, че се е съсредоточила върху един от показателите за кръгова икономика, а именно вторичните суровини.

Докладчици от Румънската академия бяха изследователите Сорин - Николае Курка с доклада "Необходимост, вероятност, възможност в изграждането на Европейски фискален съюз"; Алина-Церасела Аврам с доклада "Как кръговата икономика влияе на авиацията"; Юлия Моника Оелер-Синкай с доклад "Към "Външна икономическа политика" на ЕС" и Джорджета Илие с доклад "Приносът на търговията при услугите за европейската интеграция".

<https://www.bta.bg/bg/news/economy/787455-tselta-na-vsyaka-regionalna-politika-e-postiganeto-na-priemliv-temp-na-rastezh->

Целта на всяка регионална политика е постигането на приемлив темп на растеж, съчетан с намаляване на неравенствата, според проф. Стоян Тотев

Ивона Величкова

Снимка: Ивона Величкова/БТА
София, 25.11.2024 14:58 (БТА)

Регионалната конвергенция и секторното развитие са тема на един от панелите на юбилейна научна конференция на тема "Икономическо развитие и политики: реалност и перспективи. Европейска интеграция, конвергенция и кохезия", която се провежда днес в сградата на Института за икономически изследвания (ИИИ) при Българската академия на науките (БАН). Събитието е посветено на 75-ата годишнина от създаването на Института.

В откриващата сесия на панела проф. Стоян Тотев от ИИИ изнесе доклад на тема "Взаимозависимост между икономически и демографски регионални показатели в България – очаквано развитие, регионална политика". Той посочи, че целта на всяка една регионална политика е постигането на приемлив темп на растеж, съчетан с намаляване на нежеланите регионални неравенства. По думите на проф. Тотев е трудно да се постигне такова развитие. То води до необходимостта да се направи избор дали да се търси намаляване на регионалните различия за сметка на икономическа ефективност или да се оставят пазарните механизми да определят регионалното развитие. Той отбеляза, че страните с по-слабо развити икономики избират втората опция, в това число и България.

Според проф. Тотев, при липса на критичната маса (хората), няма кой да създаде възможност за икономическо развитие на региона. Той допълни, че където има високо БВП на глава от населението, инфраструктурата е по-добра, социалните придобивки

също, а хората не се водят само от доходите в един регион, но също от това какво може да им предложи той - образование, медицинска помощ, пътища.

Подобряването на инфраструктурата и по-специално пътната инфраструктура определено отговаря на изискванията за регионална политика, която е съчетана с икономическа ефективност и намалява негативния социален ефект от нарастването на различията, заключи проф. Тотев.

Гл. ас. д-р Димитър Събев от ИИИ говори върху "Излизане от периферията: икономически сектори и регионални икономически резултати в ЕС".

Той заяви, че конвергенцията в Европейския съюз (ЕС) действително протича. Тя е сложен процес, някои нейни измерения не се разбират, особено секторни, ролята на еврозоната не се разбира, както и тази на индустрията, коментира Събев.

По думите му формулата, че богатите райони започват да се занимават с недвижими имоти, с услуги, докато бедните произвеждат, не важи. Всъщност богатите райони произвеждат, а тези, които остават на консумация и рентниерство, се спускат надолу.

Доц. Вира Лебедченко от ИИИ изнесе доклад на тема "Регионален аспект на разпространението на процесите на конвергенция", като подчерта, че въпросът за териториалната конвергенция в Украйна е важен и трябва да бъде разгледан. Тя също така подчерта, че трябва да се обърне внимание на адаптирането на регионалното развитие към европейските регулаторни условия за бързото приемане на Украйна в ЕС.

Доц. Лебедченко отбеляза, че световният опит показва, че конвергенцията е един от основните инструменти на съвременната международна интеграция. По думите ѝ възстановяването след войната на Русия в Украйна трябва да се основава на нови принципи и подходи, които отчитат потенциала на региона и са в съответствие с устойчивото развитие.

Според доц. Лебедченко бързата трансформация в света определя нови условия за наличието на пространствената икономика и изисква по-задълбочено изучаване на спецификата на конвергентните връзки между държавата и регионите.

"Необходим ли е нов модел за финансиране на общинските инвестиции в България" беше темата на доц. Яна Кирилова и доц. Дочка Велкова от ИИИ и участниците в панела се обединиха около положителен отговор на този въпрос.

Доц. Кирилова обясни, че има няколко източника, въз основа на които могат да се определят инвестиционните потребности на общините в България. Това са плановете за интегрирано развитие на общините, приложението към Закона за държавния бюджет и концепциите за интегрирани териториални инвестиции. По думите на доц. Кирилова плановете за интегрирано развитие включват всичко за общината, включително неща, които са нереалистични. Приложението към Закона за държавния бюджет поне включва проекти, които имат по-висока степен на готовност, и всъщност концепциите за интегрирани териториални инвестиции включват проектите с най-висока степен на готовност. В новия програмен период те са около 2 млрд. лева. Същевременно Програма "Развитие на регионите" ще предостави за този програмен период около 1 млрд. лева, като в тези концепции се включват инвестиции не само на общините, но и на държавни институции.

От всичко това доц. Кирилова стигна до темата за наболяла реформа, която трябва да се извърши – да се увеличи приходната база на общините. По думите ѝ темата за децентрализацията е актуална вече 20 години, но много малко се прави. Проблемите са

много, но според Кирилова трябва да се обърне внимание поне на основни, които по-бързо могат да бъдат реализирани, като местните приходи. Тя даде за пример реформите в данъчните оценки на имотите, които не са актуализирани от 1997 г., обвързването на патентните данъци с реалния оборот на данъкоплатците, защото в момента е фиксирана сума, въвеждането на данък върху земеделската земя, което би повишило капацитета на селските общини.

На фона на политическата ситуация у нас и нежеланието на никого да се ангажира, доц. Кирилова постави в "сферата на фантазиите" ревизия на фискалните взаимоотношения между централната и местната власт.

Доц. Неделин Марков от Тракийски Университет - Стара Загора и неговият доклад на тема "Финансова устойчивост и приходен капацитет на местното самоуправление в България" потвърдиха казаното от предходните говорители. Той заяви, че спешно е необходима реформа в местното самоуправление, защото в миналото може настоящият модел може да е отговарял на някакви потребности, но днес води до високи нива на неефективност в разпределянето на публичния ресурс и в неговото потребление както за инвестиции, така и за поддръжката на местните администрации.

<https://sinor.bg/71794-ban-korupciyata-ne-e-naj-serioznata-bariera-pred-biznesa>

27.11.2024 г.

БАН: Корупцията не е най-сериозната бариера пред бизнеса

Институт за икономически изследвания

Снимка: sinor.bg

Противно на преобладаващото обществено мнение, че корупцията е проблем номер едно, бизнесът в България успява да я преодолява. Това заяви проф. Спартак Керемидчиев от Института за икономически изследвания при БАН по време на конференцията „Икономическо развитие и политики: реалност и перспективи. Европейска интеграция, конвергенция и кохезия“, организирана по повод 75-годишнината от създаването на института.

В доклада си „Незададени въпроси за бизнес корупцията“ икономистът сравнява резултатите от 3 международни изследвания на бизнес корупцията у нас, за да обърне внимание, че политиките за ограничаване на това паразитно за икономиката явление изискват коректна информация за неговото състояние и динамика, както и, че корупцията в частния сектор до момента убягва от погледа на изследователите, независимо, че размерите ѝ не са толкова малки.

Първото цитирано проучване на Worldwide Governance Indicators (WGI) в доклада на проф. Керемидчиев разглежда дългосрочното състояние и тенденции на бизнес корупцията у нас за периода от 1996 г. до 2022 г. **Индексът за контрол на корупцията от 45 пункта през 1996 г. става 50 през 2022 г.,** при максимална стойност от 100, което е подобрене от само 5 пункта за период от 26 години.

Друг интересен факт е, че промените в този индекс имат вълнообразно развитие – могат да се изведат 4 периода на подобрене, последвани от спадове. Всички постигнати върхове след първата вълна от 1996 г. до 2008 г. не достигат нейното ниво, а се колебаят на по-ниско – между 48 и 51 пункта. **След 2020 г. идва период на ново подобрене,** което вероятно поставя началото на пети пореден цикъл в динамиката на индекса за контрол на корупцията, каза икономистът.

Обобщените резултати на Евробарометър за бизнес корупцията у нас са за по-кратък период - от 2013 до 2024 г., като през 2013 г. и 2019 г. се наблюдава силна поляризация на отговорите на бизнеса доколко корупцията е проблем за тях. Подобно на данните от WGI и тук се наблюдава циклично развитие - от 2017 г. до 2019 г. има подобрене в състоянието на корупцията, последвано от влошаване през 2019-2022 г. След това започва нова вълна на подобрене, подчерта проф. Керемидчиев.

По-голяма конкретика на въздействието на корупцията върху бизнеса се получава при отговор на въпроса доколко явлението е сериозно ограничение и най-висока бариера за тях. Информация за това дава изследването Enterprise Survey.

Категоричният извод е, че има значително подобрене през 2007-2023 г. Отговорите на въпроса доколко корупцията е сериозно ограничение спадат от 46% до под 20% в началото и в края на периода. Подобно развитие има при въпроса доколко корупцията е най-важната пречка пред бизнеса - отговорите спадат от 13,4% на 4,9% през двете крайни години. Очевидно бизнесът успява да преодолее този проблем и не го намира за сериозно ограничение пред развитието си, смята проф. Керемидчиев.

Данните на Евробарометър за корупцията в системата на обществените поръчки сочат, че около 90% от бизнеса смята, че корупцията е широко разпространена. Доста по-малка част от бизнеса твърди, че корупцията им е попречила да спечелят обществени поръчки.

Фундаментална промяна настъпва през 2024 г., когато само 36% от мениджърите споделят, че корупцията им е пречила да спечелят обществени поръчки, докато 59% са на обратното мнение. Причината за това, според проф. Керемидчиев, е във въведения филтър да се анкетират само **фирми, участвали в обществени поръчки през последните 3 години.** Тази съществена промяна показва, че бизнесмените се влияят от обществените нагласи и са склонни да омаловажават собствения си опит, подчерта икономистът.

Друг интересен извод, който може да се направи, е за нивото на корупция в частния сектор. Ако се приеме, че корупцията в публичния сектор се проявява основно в обществените поръчки, то разликата с общия размер на разпространение на корупцията представлява разпространението ѝ в частния сектор. Полученият дял е около 33%, но на корупцията в частния сектор не се обръща внимание нито от изследователите, нито в националните стратегически документи, каза проф. Керемидчиев. По думите му това трябва да се промени, защото двата сектора си взаимодействат и вероятно има преливане на корупционни практики от единия в другия сектор и обратно.

Икономистите на БАН: Корупцията не е най-сериозната бариера пред бизнеса

Автор: Мениджър Нюз

Обновена 14:20ч., 27.11.202

Противно на преобладаващото обществено мнение, че корупцията е проблем номер едно, бизнесът в България успява да я преодолява. Това заяви проф. Спартак Керемидчиев от Института за икономически изследвания при БАН по време на конференцията: „Икономическо развитие и политики: реалност и перспективи. Европейска интеграция, конвергенция и кохезия“, организирана по повод 75-годишнината от създаването на Института.

В доклада си „Незададени въпроси за бизнес корупцията“ икономистът сравнява резултатите от 3 международни изследвания на бизнес корупцията у нас, за да обърне внимание, че политиките за ограничаване на това паразитно за икономиката явление изискват коректна информация за неговото състояние и динамика, както и, че корупцията в частния сектор до момента убягва от погледа на изследователите, независимо, че размерите ѝ не са толкова малки.

Първото цитирано проучване на Worldwide Governance Indicators (WGI) в доклада на проф. Керемидчиев разглежда дългосрочното състояние и тенденции на

бизнес корупцията у нас

за периода от 1996 г. до 2022 г. Индексът за контрол на корупцията от 45 пункта през 1996 г. става 50 през 2022 г., при максимална стойност от 100, което е подобрене от само 5 пункта за период от 26 години.

Друг интересен факт е, че промените в този индекс имат вълнообразно развитие – могат да се изведат 4 периода на подобрене, последвани от спадове. Всички постигнати върхове след първата вълна от 1996 г. до 2008 г. не достигат нейното ниво, а се колебаят на по-ниско – между 48 и 51 пункта. След 2020 г. идва период на ново подобрене, което вероятно поставя началото на пети пореден цикъл в динамиката на индекса за контрол на корупцията, каза икономистът.

Обобщените резултати на Евробарометър за бизнес корупцията у нас са за по-кратък период - от 2013 до 2024 г., като през 2013 г. и 2019 г. се наблюдава силна поляризация на отговорите на бизнеса доколко корупцията е проблем за тях. Подобно на данните от WGI и тук се наблюдава циклично развитие - от 2017 г. до 2019 г. има подобрене в състоянието на корупцията, последвано от влошаване през 2019-2022 г. След това започва нова вълна на подобрене, подчерта проф. Керемидчиев.

По-голяма конкретика на въздействието на корупцията върху бизнеса се получава при отговор на въпроса доколко явлението е сериозно ограничение и най-висока бариера за тях. Информация за това дава изследването Enterprise Survey.

Категоричният извод е, че има значително подобрене през 2007-2023 г. Отговорите на въпроса доколко корупцията е сериозно ограничение спадат от 46% до под 20% в

началото и в края на периода. Подобно развитие има при въпроса доколко корупцията е най-важната пречка пред бизнеса - отговорите спадат от 13.4% на 4.9% през двете крайни години. Очевидно бизнесът успява да преодолее този проблем и не го намира за сериозно ограничение пред развитието си, смята проф. Керемидчиев.

Данните на Евробарометър за корупцията в системата на обществените поръчки сочат, че около 90% от бизнеса смята, че корупцията е широко разпространена в тази област. Доста по-малка част от бизнеса твърди, че корупцията им е попречила да спечелят обществени поръчки.

Фундаментална промяна

настъпва през 2024 г., когато само 36% от мениджърите споделят, че корупцията им е пречила да спечелят обществени поръчки, докато 59% са на обратното мнение. Причината за това, според проф. Керемидчиев, е във въведения филтър да се анкетират само фирми, участвали в обществени поръчки през последните 3 години. Тази съществена промяна показва, че бизнесмените се влияят от обществените нагласи и са склонни да омаловажават собствения си опит, подчерта икономистът.

Друг интересен извод, който може да се направи, е за

нивото на корупция в частния сектор

Ако се приеме, че корупцията в публичния сектор се проявява основно в обществените поръчки, то разликата с общия размер на разпространение на корупцията представлява разпространението ѝ в частния сектор. Полученият дял е около 33%, но на корупцията в частния сектор не се обръща внимание нито от изследователите, нито в националните стратегически документи, каза проф. Керемидчиев. По думите му това трябва да се промени, защото двата сектора си взаимодействат и вероятно има преливане на корупционни практики от единия в другия сектор и обратно.